

Fordított adózás

[Nyomtatható verzió](#)

Ez a cikk 2009. augusztusában frissült utoljára. Azóta történhetek olyan jogszabályváltozások, amelyeket a tartalom felhasználásánál figyelembe kell venni.

Kedves Partnereink!

Mivel az utóbbi pár napban egyre több kérdést kaptunk Önöktől a fordított adózás technikájára, lebonyolítására vonatkozóan, ezért az alábbiakban ezt a témát szeretnénk összefoglalni. E témában 2008. 01. 07. napján megjelent az első APEH értelmezés is, amely megtalálható az APEH honlapján (www.apeh.hu), s az érintetteknek ajánlott az elolvasásra.

Új dolog-e a fordított adózás?

Aki eddig bonyolított le külföldi partnerrel forgalmat (akár EU, akár közösségen kívüli), az már találkozott ezzel az eljárással.

Mi a fordított adózás?

A szolgáltatást végző áfa-mentesen értékesít, áfa nélkül számlázza ki a teljesítményét. A vevő a megkapott nettó értékű számlára rászámolja az áfa összegét, ezt (a könyvelője) fizetendő áfaként nyilvántartásba veszi, majd – amennyiben a vállalkozás rendelkezik adólevonási joggal – ugyanezen áfa összeget levonásba helyezi. Tehát a vevőnek nem kell az áfa összegét megfizetnie a szállítónak, hanem az nála plusz / mínusz tételként, nulla eredővel fog jelentkezni. A folyamatban képződött új érték utáni adót a végső felhasználó előtti értékesítő fogja egyben a költségvetésbe befizetni.

Mi volt az oka a konstrukció bevezetésnek?

A fekete, ill. szürke gazdasággal szemben vívott harcban van szerepe. Elsősorban az építőipari területen a körbetartozások miatt a vállalkozások nem tudták az általuk termelt új értékre vonatkozó áfát befizetni a költségvetésbe, mert nem kapták meg a számláik ellenértékét. A visszaigénylő pozícióban lévő vállalkozások, pedig nem kaphatták vissza az áfájukat, mert a számlák tetemes része nem volt kifizetve. A fordított adózási rendszer – nemzetgazdasági szinten – ezt a hatást igyekszik kiszűrni.

Mely tevékenységek tartoznak a fordított adózás alá?

A törvény 142 § (2)-ben egzakt módon fel vannak sorolva az ide tartozó szolgáltatások.

- Építési szerződés szerinti termék átadás;
- Az ingatlanhoz tartozó fenntartási, tisztítási, takarítási, építési- szerelési, karbantartási, javítási, bontási, átalakítási szolgáltatások;
- Az előzőekhez kapcsolódó munkaerő kölcsönzése, személyzet átadása;
- Egyes ingatlanok értékesítése; (ennek értelmezésével most nem foglalkozunk)
- Felszámolás alatt lévő cégek tárgyi eszközeinek értékesítése. (ennek értelmezésével most nem foglalkozunk)

Az APEH tájékoztatója szerint az „ingatlan alatt a Ptk. szerinti ingatlant kell érteni, tehát a földterület, felépítmény, valamint ezek alkotórészét, vagyis az ezekkel tartósan oly módon egyesített dolgokat, hogy az elválasztással a dolog vagy elválasztott

része elpusztulnak, illetve elválasztással értéke, vagy használhatósága számottevően csökkenne.”

Az APEH általi értelmezés jelenlegi állása szerint minden ügyletnél azt kell vizsgálni, hogy a szerződés és a szolgáltatás mire irányul. Ha ez a fenti – Ptk. szerint – ingatlanra irányul, akkor fordított adózást kell alkalmazni, ellenkező esetben nem. A gyakorlatban szinte ugyanazok a szolgáltatások más-más elbírálás alá kerülhetnek árnyalatnyi különbség által.

A logika megértéséhez vegyünk példaként egy kertészt, aki tujákat ültet be egy irodaház bejáratánál lévő edényekbe, illetve annak a kertjébe. Elvileg az edényekbe történő beültetésnél nem beszélhetünk fordított adózásról, mert nem közvetlenül az ingatlanral, hanem a dézsákkal van az ültetés elválaszthatatlan kapcsolatban. Ugyanannak az irodaháznak a kertjében történő tujá ültetésekor azonban magával a földterülettel, mint Ptk. szerinti ingatlanral kerül kapcsolatba a szolgáltatás, s ez már fordított adózás alá fog esni.

Tehát minden szolgáltatásnál a fenti logikával kell mérlegelni a szolgáltatás áfa elszámolásának a technikáját.

Természetesen a teljesség igénye nélkül az alábbiakban ismertetünk néhány, már szakmai állásfoglalásokban megjelölt szolgáltatást, amelyek

a fordított adózás alá tartoznak:

- kertészeti szolgáltatások, pl. fűnyírás, fametszés,
- villanyszerelés,
- vízvezeték szerelés, javítás,
- hideg-, melegburkolás,
- riasztórendszer beszerelése,

illetve amelyek nem tartozik a fordított adózás alá:

- ingatlanhoz kapcsolódó tervezés – indok: az ingatlan tényleges megléte nem feltétele, illetve következménye a tervezésnek;
- őrző-, védő szolgáltatás, - indok: jellemzően a vagyon védelmére irányul, s nem a ingatlan fenntartására, karbantartására.

Mi van a szolgáltatásokhoz használt eszközök kiszámlálásával?

Ez annak a függvénye, hogy a felek hogyan szerződnek egymással, illetve ki biztosítja a szolgáltatások végzéséhez szükséges anyagot.

Alapesetben a felhasznált anyagok értéke együtt (azaz „anyagostul”) kerül kiszámlázásra a szolgáltatással, s így az anyagfelhasználás is része a szolgáltatásnak, s így a szolgáltatással azonos módon adózik.

Abban az esetben viszont, ha az anyag nem kerül beépítésre, vagy külön (értékesítési) szerződésben kerülnek az anyagok eladásra, akkor elválhat az anyag és szolgáltatás adózási módja.

Példaként nézzünk egy ablakgyártó céget, aki ha beszerelés nélkül adja el az ablakait egy ház építéséhez, akkor nincsen fordított adózás, viszont ha vállalja egy ház teljes nyílászáróinak biztosítását beszereléssel együtt, akkor már fordított adózás áll fenn a szerződés egészére, azaz ajtókra, ablakokra, s a szerelési munkákra.

Kinek a részére végzett tevékenységénél alkalmazandó a fordított adózás?

Sajnos ebben a kérdésben sem a törvény, sem a jelzett állásfoglalás nem egyértelmű. Az viszonylag biztosnak látszik, hogy

- Fordított adózást kell alkalmazni a nevezett tevékenységeknél, áfa körbe tartozó vállalkozások részére (adószámukban az adó kód „2”-es, illetve az újabb csoportos adózási lehetőség miatt „4”-es és „5”-ös)
- EVA alanyok részére végzett szolgáltatásokban (adószámukban áfa kód „3”-as) – az evásoknak a fordított adózással igénybevevett szolgáltatások után áfa fizetési kötelezettsége van, de nincs levonási lehetőség!
- Fordított adózást kell alkalmazni az alább körbe tartozó vállalkozások részére végzett szolgáltatások esetében:
  - kizárólag adólevonási joggal nem járó adómentes tevékenységet végző vállalkozások
  - utazás-szervezést nyújtó vállalkozások,
  - bármilyen árrés szerint adózó adóalanyok.
- Magánszemélyek részére végzett szolgáltatásnál nem lehet fordított adózást alkalmazni. Tehát a magánszemélyek részére a szolgáltatató áfásan számláz.

Értelmezési bizonytalanság az adómentes tevékenységű vállalkozásoknál, illetve egyéb szervezetek esetében van.

- Az APEH tájékoztató szerint „ha az igénybevevő áfa alany ugyan, de alanyi adómentességet élvez, vagy mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyként különleges jogállá van, a fordított adózás nem alkalmazható, mivel ezek olyan jogállások, amelyek alapján az adóalanytól adó fizetése nem követelhető.”

Sajnos, ebben a kérdésben még az adószám sem ad teljes eligazítást, mert „1”-es adózással nem csak alanyi adómentes adóalanyok, hanem a kizárólag tárgyi mentes tevékenységet folytató vállalkozások is lettek regisztrálva.

- Társasházak közül azok a Társasházak, akik alanyi adómentességet választottak (tehát adószámukban adó kód „1”-es), azok részére nem lehet fordított adózással számlát kiállítani. A lakásszövetkezetek azonban minden esetben áfa-alanynak minősülnek.

Honnan tudja a tevékenységet végző, hogy megrendelőjének fordított adózású számlát kell majd kiállítania?

Minden vállalkozásnak a szerződés megkötésekor érdeke, hogy tisztázza partnerével annak adójogi státuszát. Erre a törvény két lehetőséget ad.

- A szállító nyilatkoztassa le a vevőt
- A törvényalkotó az APEH-nek előírta, hogy haladéktalanul tájékoztatnia kell a vállalkozást, ha az a partnere az adójogi státusza felől kér tájékoztatást. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az APEH-nek kell írni egy levelet a partner nevének, címének pontos megjelölésével, s várni a („haladéktalan”) válaszra (... s közben reménykedni, hogy a számlázásra adott törvényi 15 nap nem telik le időközben ...).

Hogyan kell a számlát kiállítani?

A fordított adózás esetén a számlát kiállító köteles a vevő adószámát is felírni a számlára.

A számlán fel kell tüntetni: „a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevő az adófizetésre kötelezett”.

Hogyan számláz az evá-s vállalkozó?

Mivel elvileg a szerződések nettó + áfa összegről kötnek, ezért az evá-s vállalkozó sem számít fel fordított adózású szolgáltatások esetén áfát. Ebben az esetben neki a bevétele a nettó összeg lesz, s ez lesz az eva alapja is. (Tehát ő rosszabbul járt!)

Mikor kell a számlát befogadónak a fizetendő áfát megállapítani?

Az igénybevevő adóalany az alábbi három időpont közül a leghamarabb bekövetkezőben válik adófizetésre kötelezetté.

- az ügylet teljesítését tanúsító számla készhez vétele, vagy
- az ellenérték megtérítése, vagy
- a teljesítés követő hónap 15 napja.

Mi van az előleg fizetése esetén?

Ha fordított adózást kell alkalmazni, akkor az előleg után nem keletkezik adófizetési kötelezettség.

Mi van az áthúzódó ügyletekkel?

Amennyiben egy ügylet áthúzódó, azaz 2007 évben kezdődött meg egy beruházás, de a teljesítés már 2008-ban következik be, akkor az ügylet egészér vonatkozóan nem kell a fordított adózás szabályait alkalmazni.

Van lehetőség arra, hogy - a felek együttes akarata alapján - a fordított adózást válasszák. Ezt azonban 2008. február 15-ig az APEH-nak be kell jelenteni.

Folyamatos, időszakonkénti teljesítésű szerződések (pl. 2007 évben 2008 év végéig megkötött takarítási szerződés) esetén az elszámolási időszakok szerint kell az áfát elszámolni, ezért ott már a tárgy év első aktuális (példa szerint a 2008. januári) időszakára vonatkozóan kell az új eljárást alkalmazni.

Kedves Partnereink!

A fenti összefoglalást a jelenlegi legjobb ismereteink alapján állítottuk össze. Amennyiben a kérdéskörrel kapcsolatban további kérdéseik lennének, kérjük, küldjék el azt irodánkba. Annyit tudunk ígérni, hogy adandó alkalommal megpróbálunk azokra a szakmai fórumokon választ keresni.

Célszerűnek tarjuk (s a szakmai továbbképzéseken az APEH munkatársaitól, illetve független szakemberektől is azt a biztatást kaptuk), hogy azok a vállalkozások, akiknek a saját ügyleteikkel kapcsolatosan kérdéses, hogy az a fordított adózás alá tartozik-e vagy sem, közvetlenül a PM-hez címezve küldjenek egy állásfoglalás-kérést. Ebből a törvényelőkészítők is látják, hogy melyek azok a pontok, amelyek a vállalkozások oldaláról nem, vagy csak nehezen kezelhetők.

(Csak érdekességképpen: Romániában épp 2008. januárra törölték el az egy évvel azelőtt bevezetett, a miénkhez hasonló fordított adózás rendszerét, mert nagyon nagy káoszt okozott...)

Budapest, 2008. január 13.

[Nyomtatható verzió](#)

A honlapon található írások figyelem felhívó jelleggel készültek és tájékoztatásul szolgálnak. Felhívjuk a figyelmet honlapunk jogi nyilatkozatában foglaltakra, amely szerint írásainkban szereplő információk nem helyettesítik a szakmai tanácsadást és nem szolgálnak bármely döntés vagy cselekmény alapjául, azokat a konkrét esetekben mindenki csak a saját kockázatára használhatja fel, illetve az érintett szabályok kivonatos ismertetése, értelmezése miatt nem vállalhatunk felelősséget